

MUS1500 - Jazz, pop og rock

Publikum – konsum

Foreleser: Hans T. Zeiner-Henriksen

e-mail: h.t.zeiner-henriksen@imv.uio.no

Tlf.: Mob.: 48059723 Kontor: 22854857

Resepsjon

= hvordan vi mottar, tolker og bruker musikk

Er gruppetilhørighet bestemmende
for hvilken musikk vi liker/ikke liker?

eller

Er hvilken musikk vi liker/ikke liker
bestemmende for gruppetilhørighet?

Tim Wall (2003):
«Studying Popular Music Culture»

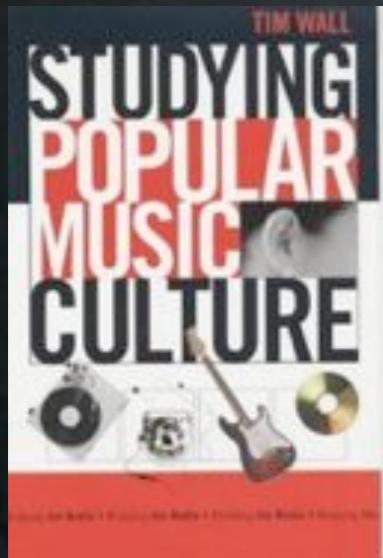
1. Histories

2. Industries and Institutions

3. Form, Meaning and Representation

4. Audiences and Consumption

5. Case studies and Conclusions

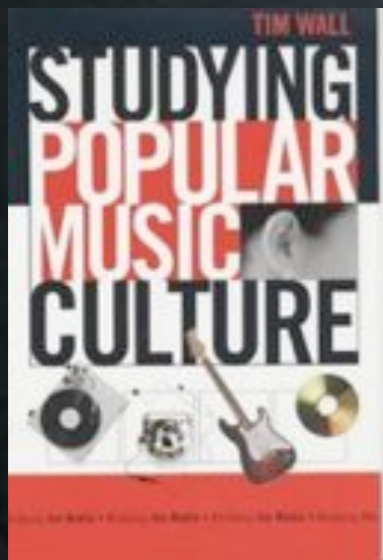
Part 4. Audiences and Consumption

11. The Sociology of the Music Consumer

12. Listening and Looking

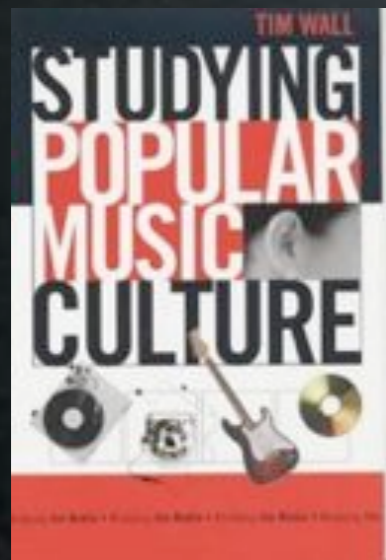
13. Dancing

14. Consuming Records

Kap. 11 gir en historisk oversikt over studier rettet mot populærmusikkens publikum. Kap. 12, 13 og 14 diskuterer måter vi “konsumerer” populærmusikk; lytte og se, danse og kjøpe plater (musikkfiler).

Kap. 11. The Sociology of the Music Consumer

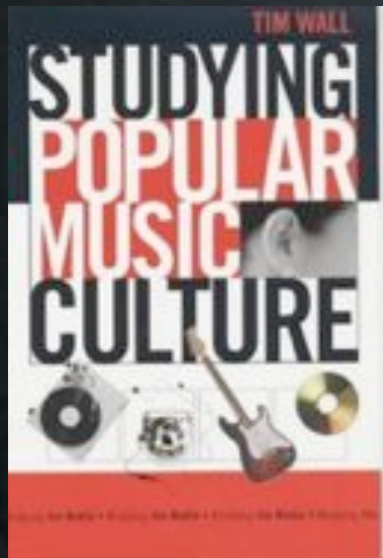
Fanaticism and mass culture

Subculture theory

Fan culture

Kap. 11. The Sociology of the Music Consumer

Fanaticism and mass culture

T. W. Adorno

F. R. Leavis

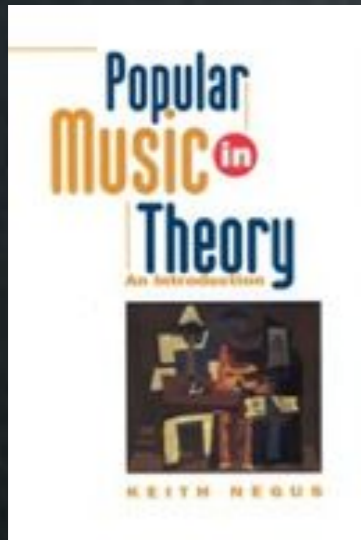
D. Macdonald

Subculture theory

Fan culture

Jitterbug 1944

Keith Negus (1996): “Audiences”
Fra: «Popular Music in Theory: An Introduction.»

Adornos karakteristik av pop.mus.lytteren

Studier fra 50-60-tallet: minoritet/majoritet

Hebdige: Subkulturstudie (1979)

Kritikk av Hebdige knyttet til 4 temaer

Studier av “aktiv lytting”

Konklusjon

Aktiv minoritet – passiv majoritet

David Riesman – 1950 – tenåringer.

Minoritet – mer kritisk, misliker gjennomgående de mest populære artister

Majoritet – mindre ”bevisste” lyttere, liker de mest populære artistene

Generasjonsforskjeller

Hall & Whannel – 1964

Vektlegger generasjonsforskjeller

Mer nyansert syn: Manipulert/utnyttet +
selvstendig kreativ utnyttelse

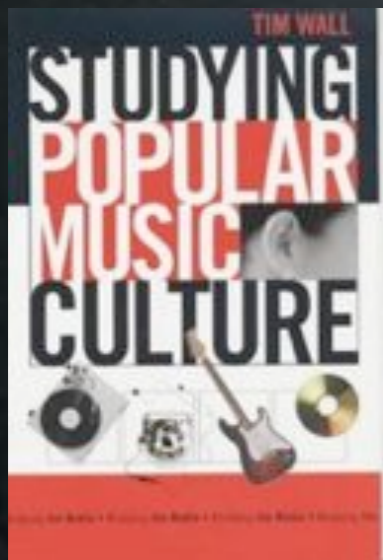

Elvis Presley 1956

Generasjonskløft

Kap. 11. The Sociology of the Music Consumer

Fanaticism and mass culture

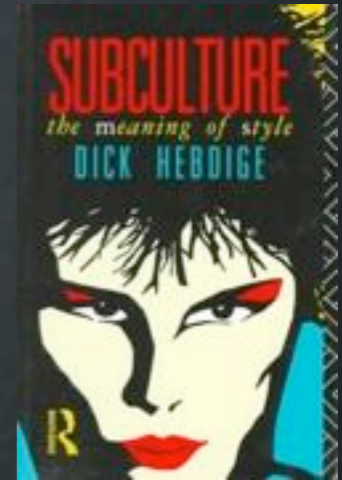
Subculture theory

Fan culture

Subkulturer

Dick Hebdige: Subculture: the meaning of style (1979)

- stor innflytelse (journalister, musikkforskning – indirekte; musikkgenre og stiler)

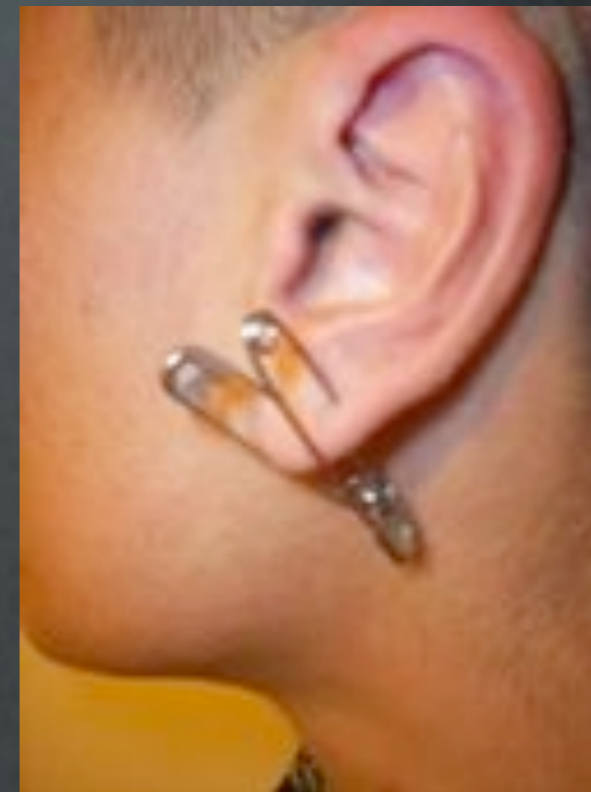
En subkultur – egen livsstil i opposisjon til den ”ordinære” kulturen – underordnet – ønsket å utfordre verdigrunnlaget til det dominerende lag.

Mods vs. Rockers

Sex Pistols

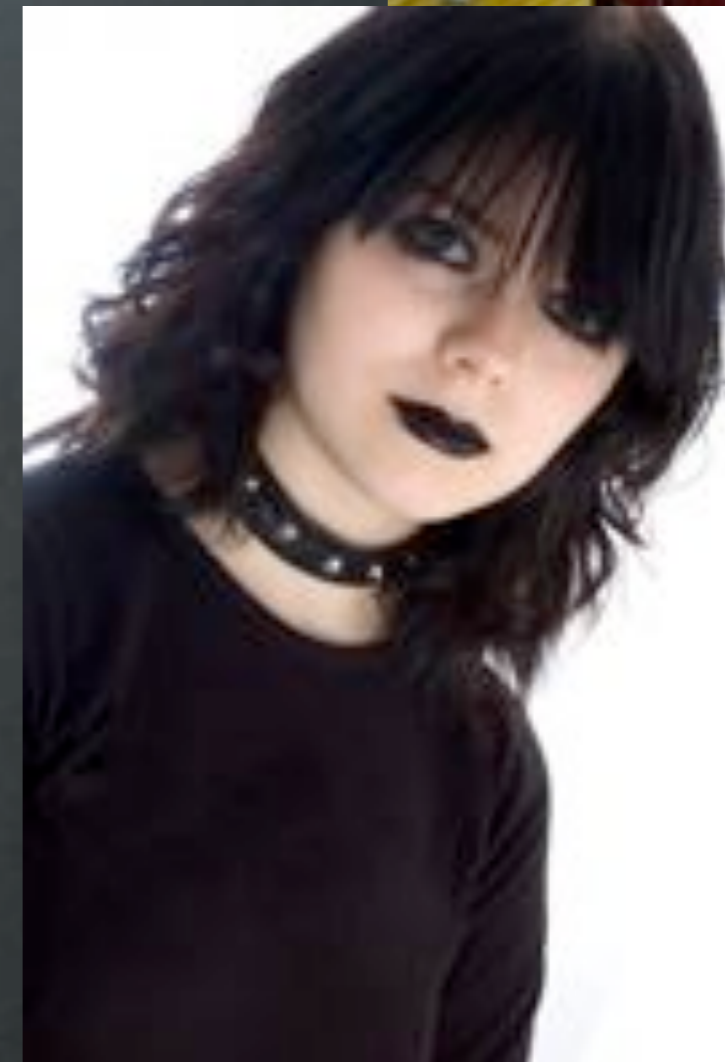

Teddy Boys vs. punks

Style:

Elementer genererer mening

- klær, hårfrisyre, språk, musikk

Viktig:

Distinksjonen mellom subkulturen og
“mainstream”

Intensjon: Å vise avstand fra det konvensjonelle
= “mainstream”

PUNKEN i opposisjon

MAINSTREAM

?

?

?

?

Kritikk - knyttet til 4 temaer:

Mannsdominans

Subkulturteoriens elitisme

Subkulturen vs. mainstream

Homologi

Mannsdominans

Subkulturteorien marginaliserte jenter/kvinner.

McRobbie 1980, McRobbie & Garber 1990

- viste at subkulturteorien fremhevet en subkultur som ikke var særlig opposisjonell i forhold til kjønn og kjønnsroller.

Musikklytting i hjemmene ignorert - kjønnsmessige forskjeller for resepsjon ikke diskutert.

Subkulturteoriens elitisme

Majoriteten av populærmusikkpublikumet ignorert.

Clarke 1990

Subkulturen versus mainstream

Punk rock = punk er en del av rocken

Utover 80-tallet: Færre tydelige subkulturer.

Thornton (1995): Studier av klubbkultur.

Mainstream; brukes av musikkentusiaster, trendsetterne, o.l. for å definere hva som er “hipt” og “uhipt”.

Fatboy Slim: "Praise You" (1998)

Medias rolle

Media former subkulturer

Subkulturell kapital

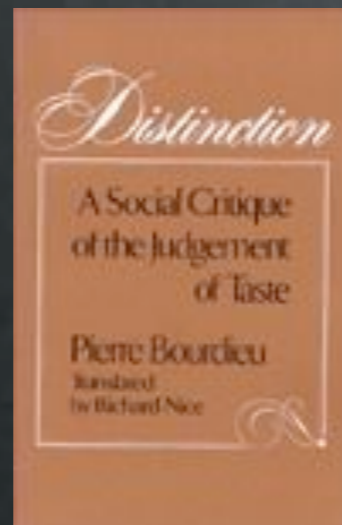

Sarah Thornton (1995): «Club cultures. Music, Media and Subcultural Capital»

Pierre Bourdieu

Fransk sosiolog
1930-2002

Kulturell kapital

Økonomisk kapital

Sosial kapital

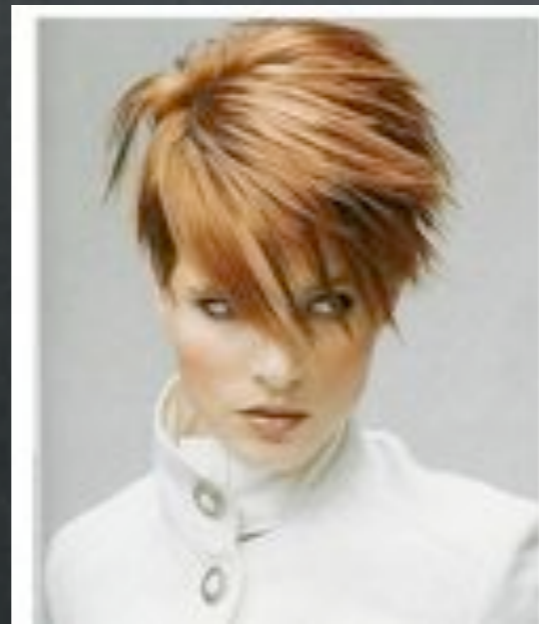
Thornton:

Subkulturell kapital

Hipness:

Objektivisert

Personifisert

Underground

Mainstream

”They were denigrated for having indiscriminate musical tastes, lacking individuality and being amateurs in the art of clubbing.”

Homologi

Alle elementene som danner en spesiell stil former en enhet.

To problemer:

1. Hvilken rolle spiller musikken? Hos Hebdige er den ett av flere elementer.

Musikk som utgangspunkt - en genre danner mulighet for en subkultur.

2. Hva med subkulturelle stiluttrykk som flyttes ut av subkulturen?

Imitasjon - adapsjon - kommersiell utnyttelse?

Will Straw (1991): Alternativt begrep:
Music Scene

Andy Bennett (1999/2006): “Subcultures or Neotribes?
Rethinking the Relationship between Youth, Style and
Musical Taste”

Fra: 1999: Sociology Vol. 22, Nr. 3. August.

2006: Bennet, A., Shank, B., og Toynebee, J. (red.): «The Popular
Music Studies Reader»

Mål: Et alternativt teoretisk rammeverk til
subkulturteorien. Nytt begrep: “Neotribes”.
Favne en pluralistiske og vekslende stilorientering.

Tribes = stammer - vage grenser og skiftende
tilhørighet

CCCS - Birmingham Centre for Contemporary Culture Studies

Problemer:

- Uniformt
- Motstandsorientert
- Identitetsrettet

Likevel; subkulturbeholdes.

Problematisk fordi grensene er flytende og
publikum vandrer ut og inn

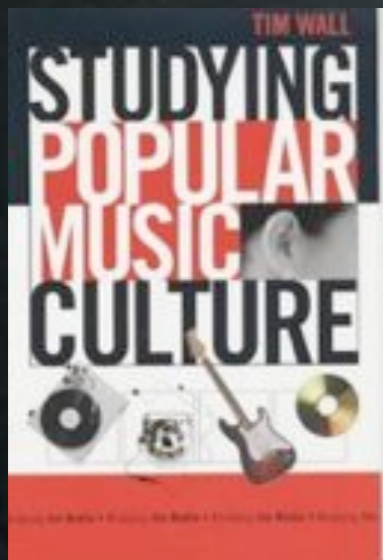
Michel Maffesoli (fr. sosiolog): “Urban tribes”

“refers more to a certain ambience, a state of mind, and is preferably to be expressed through lifestyles that favour appearance and form.”

Bennett underbygger sin neotribalisme med materiale fra et etnografisk studie innen klubbkultur i Newcastle.

Individuelle valg mellom fragmenterte, temporære opplevelser. Mange aktiviteter - flytende kultur. Musikalsk smak og stil ikke lenger homogen.

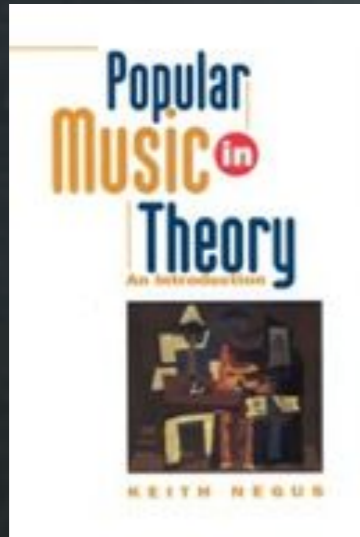
Kap. 11. The Sociology of the Music Consumer

Fanaticism and mass culture

Subculture theory

Fan culture

Keith Negus (1996): “Audiences”

Fra: «Popular Music in Theory: An Introduction.»

Adornos karakteristik av pop.mus.lytteren

Studier fra 50-60-tallet: minoritet/majoritet

Hebdige: Subkulturstudie (1979)

Kritikk av Hebdige knyttet til 4 temaer

Studier av “aktiv lytting”

Konklusjon

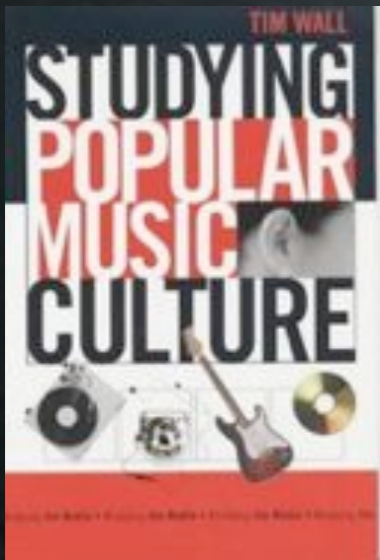
Wall: De mer konkrete aktivitetene knyttet til musikkresepsjon er i liten grad til stede i teoretiseringen av publikum.

Lytte og se

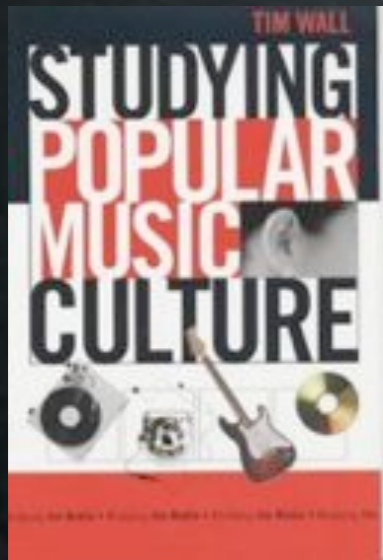
Danse

Kjøpe/samle

Kap. 12. Listening and Looking

Kap. 12. Listening and Looking

Learning from Adorno and Riesman
Surveys and ethnographies of listening
Looking at pop

Theodor Adorno
(30-, 40-tallet):

Lyttere av populærmusikk er passive og ukonsentrerte lyttere.

David Riesman
(50-tallet):

Enkelte lyttergrupper innen jazz er aktive mens den store majoritet er passive og ukritiske lyttere.

Dansing anses å forflytte fokus vekk fra den aktive musikklytting.

Adornos verdistige

God klassisk musikk

Mindre god klassisk musikk

Populærmusikk

Riesmans verdistige

Bebop jazz

Trad. jazz

Musicals/Tin Pan Alley

Verdistige

Rock

Pop

Disco/house/dance

Verdistige

Techno

House

Trance

Hvilken type lytting er mest verdifull?

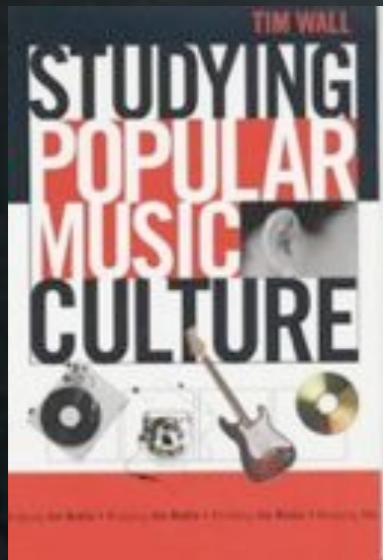
Fokusert stillesittende lytting
helhet - struktur - intellekt

Fokusert stillesittende lytting
del - melodi - emosjoner

Bevegelsesorientert lytting
del - rytme - groove

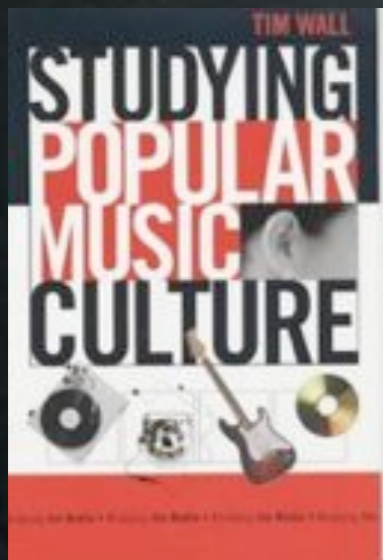
Dansing

Kap. 12. Listening and Looking

Learning from Adorno and Riesman
Surveys and ethnographies of listening
Looking at pop

Kap. 12. Listening and Looking

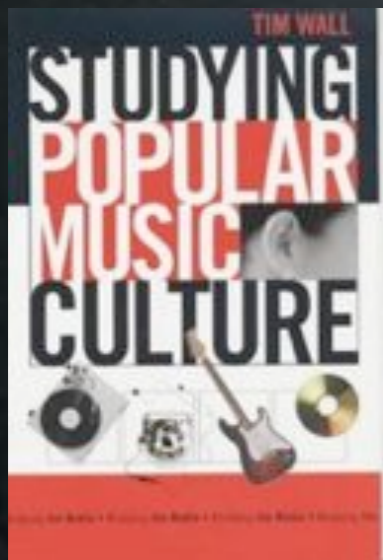
Learning from Adorno and Riesman

Surveys and ethnographies of listening

- lytting er knyttet til gruppetilhørighet.
- lytting gjøres ofte i kombinasjon med andre aktiviteter.
- musikkens affektive egenskaper fremheves.

Looking at pop

Kap. 12. Listening and Looking

Learning from Adorno and Riesman
Surveys and ethnographies of listening
Looking at pop

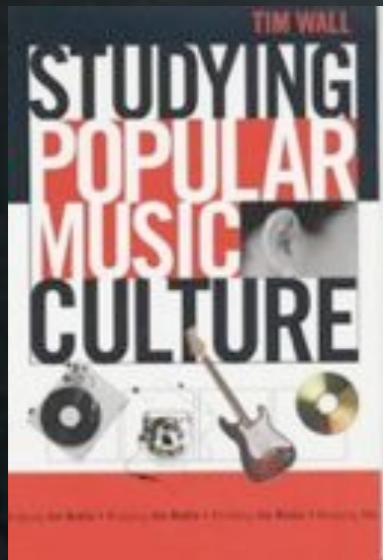

Ann Kaplan (1987): Rocking
Around the Clock: Music
Television, Postmodernism &
Consumer Culture

Andrew Goodwin (1992):
Dancing in the Distraction
Factory: Music Television and
Popular Culture

Kap. 13. Dancing

The politics of dancing

Dancing in New York in the 1920s

Not Dancing in London and Paris in the 1950s

The modern dancefloor

The Experience and Meaning of Dancing

The Dancefloor and Cultural Identity

Manipulating Records and the Dancefloor

Fokusert stillesittende lytting
helhet - struktur - intellekt

Fokusert stillesittende lytting
del - melodi - emosjoner

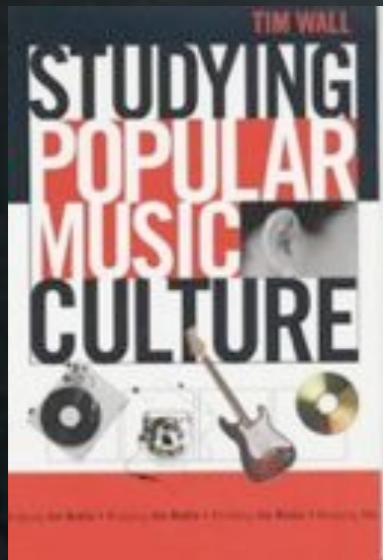
Bevegelsesorientert lytting
del - rytme - groove

Dansing

To historiske hendelser;
dans entrer populærmusikkfeltet på 20-tallet,
dans marginaliseres på 50-tallet.

Kap. 13. Dancing

The politics of dancing

Dancing in New York in the 1920s

Not Dancing in London and Paris in the 1950s

The modern dancefloor

The Experience and Meaning of Dancing

The Dancefloor and Cultural Identity

Manipulating Records and the Dancefloor

The modern dancefloor

1. The Experience and Meaning of Dancing
2. The Dancefloor and Cultural Identity
3. Manipulating Records and the Dancefloor

3 områder av interesse for danserelaterte studier:

1. Hvordan dans oppleves fysisk; det meningsbærende ved å bevege seg til musikk.
2. Dansegulvet fra et kulturelt perspektiv – som identitetsskaper.
3. Hvordan dansegulvet organiseres i forhold til platespilling (DJ-kultur).

Björk:
“Bachelorette” 1997

Friko:
“Steal Away” 2003

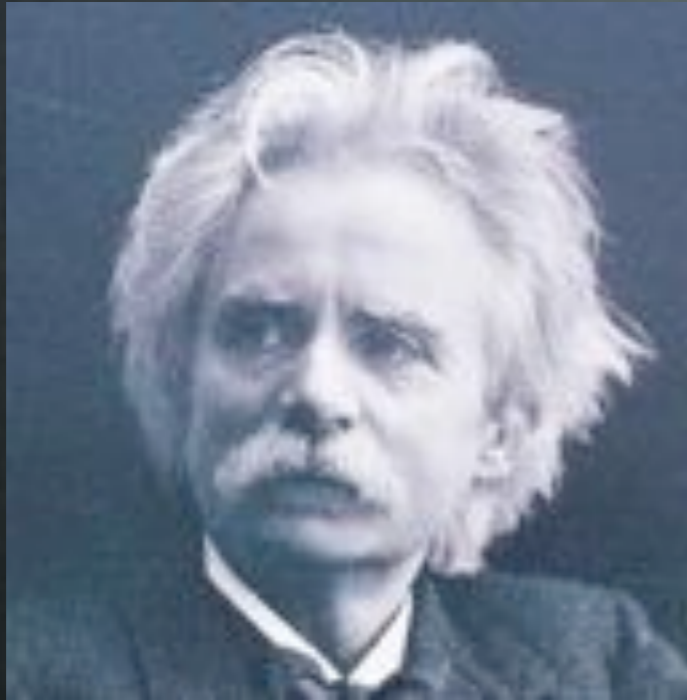
Mariza:
“Há Uma Música Do Povo”
2005
Album: “Transparente”

♩ = 60

Port.
Guit.

The image displays four staves of musical notation for a Port. Guit. piece. The music is written in 6/8 time, indicated by the time signature and the tempo marking of a quarter note equal to 60 beats per minute. The key signature consists of two flats (B-flat and E-flat). The notation includes various rhythmic patterns such as eighth and sixteenth notes, as well as chords and rests. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two flats, and a 6/8 time signature. The subsequent staves continue the melodic and harmonic development of the piece.

Edvard Grieg: Mor Aases død

Produsent:
Darkchild (Rodney Jerkins)

